

Nibe 17. juni 2020

Kære Social- og Indenrigsministerium, Undervisningsministerium og Kulturministerium

Jeg vil for en god ordens skyld gøre jer opmærksom på 2 mindre forhold i Social- og Indenrigsministeriets ændringsforslag til udligningslovforslaget (L196), angående ændringer i den undervisningsministerielle og kulturministerielle lovgivning, som tilsyneladende er utilsigtede, og som kan føre til retsikkerhed på området.

Jeg går ud fra, at Undervisningsministeriet også vil tilføje en lignende ændring til bkg. 1000/2014, som nu indføres i de 6 love, som nu står for at blive ændret i kraft af udligningslovforslaget, og at ministeriet vil bruge samme formulering, som anvendes i lovene. Derfor har denne skrivelse også relevans for denne bekendtgørelse.

Angående manglende ret til refusion for personer på veteranhjem

Følgende formulering foreslås indføjet i den undervisningsministerielle og kulturministerielle lovgivning, jfr. Social og Indenrigsministeriets ændringsforslag som indføjet i 2. udkast til betænkning (hhv. [bilag 9 og 10 til lovforslaget](#)):

Der vil fremover være ret til refusion for elever, **”for hvilke en kommune i henhold til § 9 a, stk. 4, 1.-3. pkt., og § 9 c, stk. 2, 4-6 og 12, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område har den generelle betalingsforpligtelse”**.

Denne ordlyd er identisk med §5 i den årlige [bekendtgørelse om opgørelse og afregning af kommunal udligning og tilskud til kommunerne](#).

Det bemærkes, at ordlyden udtrykkeligt undtager [retssikkerhedslovens](#) §9c, stk. 3 – det vil sige personer, der bor på veteranhjem.

Personer, der bor på veteranhjem, er undergivet almindelig mellemkommunal refusion efter den sociale lovgivning, jfr. retssikkerhedslovens §9c, stk. 3, jfr. stk. 1. Men i forhold til den undervisningsministerielle og kulturministerielle lovgivning vil der ikke være ret til refusion for disse personer. – F.eks. hvis de modtager specialundervisning for voksne eller deltager i et forløb efter folkeoplysningsloven.

Det er muligt, at der er en god begrundelse for dette, men umiddelbart synes det som en inkonsekvens. Navnlig når der i forarbejderne ikke står noget om, at personer på veteranhjem undtages. Tværtimod gentages det flere gange i 2. udkast til betænkningen, at det synes at være ministeriets mening, at der skal være ret til refusion i alle tilfælde, hvor der også er ret til refusion efter retssikkerhedsloven. Således står der f.eks. **”Dette indebærer, at den eksisterende mellemkommunale refusionsordning i folkehøjskoleloven bibeholdes, således at kommunalbestyrelsen i bopælskommunen kan opkræve betaling fra den kommune, der har betalingsforpligtelsen efter sociallovgivningen”**.

Det bemærkes, at eftersom ordlyden er den samme som i bekendtgørelserne om opgørelse og afregning af kommunal udligning og tilskud til kommunerne for 2019 og 2020, udløste borgere på veteranhjem af en eller anden årsag heller ikke ret til for betalingskommunerne for disse personer til at hjemtage udligningskronerne for personerne i disse år. Eftersom mellemkommunal refusion efter den undervisningsministerielle og kulturministerielle lovgivning var betinget af, at den pågældende person medtaltes i betalingskommunefolketallet hos betalingskommunen, var der for så vidt heller ikke ret til refusion efter de undervisningsministerielle og kulturministerielle love for personerne i disse år. Så på den måde vil den foreslåede lovændring ikke betyde nogen realitetsændring.

Forholdet forekommer blot utilsigtet, og virkede overraskende og kontraintuitivt hos de kommuner, som ikke kunne få lov at registrere et betalingskommuneforhold for personer på veteranhjem.

Angående det forhold, at visse ikke-anbragte mindreårige kan udløse ret til refusion

Det følger af de foreslåede lovændringer, at der er ret til refusion, når en anden kommune end bopælskommunen har den generelle betalingsforpligtelse efter bl.a. retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 4, 1.-3. pkt. Det vil altså sige, at også §9a, stk. 4, 1. pkt. er omfattet.

§9a, stk. 4, 1. pkt. bestemmer, at den relevante forældremyndighedsindehaver har forpligtelsen til at yde hjælp efter [servicelovens](#) kapitel 11. Denne forpligtelse gælder også, selvom barnet bor i en anden kommune, og selvom barnet klarer sig selv.

§9a, stk. 4, 2. pkt. bestemmer, at et anbragt barn erhverver opholdskommune i den kommune, der træffer afgørelse om anbringelsen. Det er traditionelt kun anbragte børn, som kommunerne har betragtet som personer, der medtalt i en anden kommunes folketal, og som derfor også udløste ret til refusion efter undervisningsministeriel og kulturministeriel lovgivning.

Men ved henvisningen til 1. pkt. er også ikke-anbragte børn omfattet af retten til refusion (og har hidtil skullet tælles med i en anden kommunes folketal). Dette forekommer utilsigtet og har også givet anledning til betydelig uenighed mellem kommuner.

Det betyder f.eks., at et barn/en ung, der bor med sine bedsteforældre, er flyttet på kollegium eller er flyttet ind på en skole i en anden kommune end den relevante forældremyndighedsindehavers opholdskommune, og som er registreret med CPR-adresse i den nye kommune, udløser ret til refusion i den undervisningsministerielle og kulturministerielle lovgivning, så længe vedkommende er mindreårig og dermed undergivet forældremyndighed og dermed tillige retssikkerhedslovens §9a, stk. 4, 1. pkt.

Endnu mere grelt betyder det, at hvis et barn permanent bor hos sin far i A Kommune, mens moderen bor i B Kommune, men alene moderen har forældremyndigheden, kan A Kommune kræve refusion af B Kommune for udgifter til f.eks. barnets skolegang på en friskole. Dette, går jeg ud fra, er oplagt utilsigtet.

Det kan anbefales at betinge retten til refusion alene af, at borgeren er refusionsbærende efter reglerne i retssikkerhedslovens §9c, stk. 2-6. På den måde vil personer på veteranhjem være omfattet af retten til refusion. Ligeledes vil også kun anbragte mindreårige udløse ret til refusion (retssikkerhedslovens §9c, stk. 2, nr. 6).

Det var også den formulering, udligningsbekendtgørelsen anvendte frem til og med bekendtgørelsen for 2012. (Udover, at retssikkerhedslovens nuværende stk. 3 dengang ikke var indført, hvorfor henvisningen kun lød på stk. 2-5).

Med venlig hilsen

Esben Schmidt

Jurist | Databeskyttelsesrådgiver

Mobil: 25 55 19 00

E-mail: ES@dataproc.es.dk

